

Marija Karačić, magistra pedagogije

Predstavljanje knjige Opća pedagogija

Hazima Selimovića i Zehrine Selimović

Knjiga Opća pedagogija dr.Hazima Selimovića i Zehrine Selimović, mag.pedagogije, izašla je u izdanju Univerziteta u Travniku, Edukacijskog fakulteta, 2015 godine. Knjiga je izišla kao univerzitetski udžbenik. Glavni urednik je Dr.Ruža Tomić, redovni profesor.

Recenzenti na knjizi su dr.sc. Nenad Suzić, redovni profesor Filozofskog fakulteta u Banjoj Luci i dr.sc.Ruža Tomić, redovni profesor Fakulteta društvenih znanosti dr.Milenka Brkića, Međugorje.

Udžbenik Opća pedagogija, nastao je sa željom autora kako bi se pomoglo studentima Edukacijskog fakulteta u Travniku kao i drugih fakulteta u zemlji i inostranstvu kod izučavanja pedagogije kao znanstvene discipline. Autori su imali namjeru olakšati izučavanje drugih nastavničkih predmeta na studiju te ih upoznali s pojmovima odgoj i odgojni rad, na svim razinama razvoja pojedinca, te u skladu s navedenim potakli na razvoj pedagoških i drugih kompetencija neophodnih za poziv odgajatelja.

Osnovni cilj je bio, što kvalitetnije knjigu staviti u suvremene okvire , zatim sagledati odgoj i odgojni rad u vremenu informacijskih tehnologija kao i stalnih promjena u svijetu. Također , udžbenik će poslužiti profesorima koji se u svakodnevnom radu bave odgojem i odgojnim radom, roditeljima, odgajateljima a sve u cilju lakšeg obavljanja odgojne funkcije koju im je povjerilo društvo.

Autori su knjigu pisali jednostavnim i razumljivim stilom. Nastojali su iskoristiti dosadašnja iskustva stečena odgojnim radom u školi, na fakultetu, s predškolskom djecom kao i u svojoj obitelji. Zatim, tu su bogata teorijska znanja tijekom studiranja, obrazovanja i na koncu stečena znanja iz nastojanja kako pomoći odgajateljima u obogaćivanju i širenju pedagoških znanja.

Također valja istaknuti kako ovaj udžbenik ne nudi trajna znanja iz ove oblasti , te ga, kao i knjige nastale u ranijem periodu, valja gledati u širem kontekstu pokušaja autora da sagledaju odgoj i odgojni rad u vremenu u kojem je udžbenik i nastao.

Uvod

Udžbenik "Pedagogija" pisan je s namjerom autora, da korisnike istog uvedu u područje pedagoških znanosti i odgoja, te odgojnog rada kao izuzetno važnog fenomena, koji je omogućio da čovjek postane čovjek te ujedno dostigne svoj maksimum u pogledu znanosti i

stvaralaštva. Knjiga su pisali s namjerom pomoći što boljeg snalaženja u odgoju i odgojnom radu, na mjestima gdje se odgoj odvija kao i svim kategorijama odgojenika.

Knjiga sadrži petnaest poglavlja.

U prvom poglavlju Predmet i zadaci pedagogije autori teorijski su elaborirali pojam, predmet i zadatke pedagogije, zatim su analizirali osnovne pedagoške pojmove, povezanost pedagogije s drugim znanostima kao i mjesto istu sustavu pedagoških disciplina. U ovom poglavlju dali su osvrt na odgoj i odgojni rad istaknutih pedagoških teoretičara kroz povijest.

U drugom poglavlju autori su razradili odgoj i njegov značaj sa različitog aspekta društveno-generacijskog, individualnog i interakcijsko-komunikacijskog aspekta. Također, osvrnuli su se i na osnovne karakteristike odgoja, moć odgoja i njegove granice, ciljeve i zadatke kao i odgojne procese (faktore, tok i ishode).

U poglavlju Temeljna odgojna područja, osvrnuli su se na komponente odgoja u kontekstu svestrano razvijene ličnosti, razradili su osnovna odgojna područja, tjelesni odgoj, intelektualni odgoj, moralni odgoj, estetski odgoj, radno-tehnički-ekološki odgoj. Svakom od navedenih područja dali su dovoljan prostor u knjizi. Razradili su i elaborirali pojam, misao, značaj, ciljeve, zadatke, metode, sredstva, faktore i principe svih navedenih područja. Posebno mjesto dali su ekološkom odgoju, te se osvrnuli na sve komponente koje su važne za 21. stoljeće kao i život u njemu.

Nakon navedenog poglavlja autori su razradili obiteljski odgoj kao mjesto, na kojem odgoj i počinje, a isto tako i završava iz razloga njegovog značenja u životu svakog pojedinca, upravo što je obitelj prva ustanova u koju dijete dolazi i koja mu pruža prve odgojne poticaje.

S obzirom da je obitelj od velike važnosti u životu svakog pojedinca i ničim nije zamjenjiva, time je jako važno pitanje kakav je i obiteljski odgoj, u kakvoj se klimi radi u obitelji, koje metode i sredstva koriste roditelji u odgoju svoje djece, da li djeca poštuju njihova načela i sl.

Autori su se osvrnuli i na karakteristike obiteljskog odgoja, ulogu roditelja kao odgajatelja, tipove roditelja i obitelji. Obrazložili su što je predmet, cilj, i koji su zadaci obiteljske pedagogije.

Iduće poglavlje posvećeno je predškolskom odgoju, iz razloga što je isti izuzetno važan za svako ljudsko biće, zbog toga je jako važan proces odvijanja. Predstavili su odgoj u ranom uzrastu, predškolskom, ciljeve i zadatke istog, ustanove za predškolski odgoj, te sve sadržaje i aktivnosti koje se provode u njemu, također obrazložili predmet, cilj i zadatke predškolske pedagogije. S obzirom na važnost koju ima, posvećeno mu je nešto više prostora u knjizi.

U poglavlju Školski odgoj autori analiziraju i predstavljaju pojam i razvoj škole, oblike odgojno-obrazovnog rada, ulogu učitelja i učenika u nastavnom i drugim oblicima odgojnog rada. Osvrnuli su se i na razrednu i razredno nastavnu klimu kao važan preduvjet uspješnog školskog odgoja, kompetencije i osobine ličnosti nastavnika te obrazložili cilj, zadatke proučavanja školske pedagogije.

U poglavlju Odgoj i obrazovanje odraslih obrazložili su sve potrebne karakteristike i smisao samog obrazovanja odraslih. Razradili su zadatke, područja i sadržaje odraslih, zatim zadatke, područja i sadržaje obrazovanja odraslih, principe, metode i oblike te naveli ustanove u kojima se ovaj proces obavlja, dali su i definiciju andragogije kao znanosti te objasnili predmet, cilj i zadatke njenog proučavanja.

U poglavlju Odgoj i domovina dali su osvrt na pojam doma kao odgojne ustanove, vrste domova, sadržaj, i područja odgojnog rada u domu i njegovo programiranje. Osvrnuli su se i na odnos doma sa širom društvenom sredinom, analizirali principe, metode i nosioce odgojnog rada u domu te dali definiciju domske pedagogije, s tim da su obrazložili njezin predmet, cilj i zadatke njezinog proučavanja.

Razmatrajući sam pojam slobodnog vremena u životu suvremenog čovjeka i društva, autori se posebno osvrću na slobodno vrijeme tako da mu s pravom daju važnost kroz jedno cijelo poglavlje ove knjige. Objasnili su njegov pojam i značaj, sagledali ga kao važan čimbenik odgoja i obrazovanja, obrazložili njegov sadržaj, osvrnuli se na principe, metode, oblike aktivnosti i faktore odgojnog rada u slobodnom vremenu. Dali su definiciju pedagogije slobodnog vremena, obrazložili joj predmet, cilj i zadatke poučavanja.

U poglavlju Odgoj djece s poteškoćama u razvoju, autori su pažnju posvetili pojmu, etiologiji i oblicima poteškoća u razvoju. Nakon toga elaborirali su karakteristike djece s poteškoćama u razvoju, razradili odgoj i odgojni rad s ovom djecom.

Razradili su pojam integracije i inkluzije, te odgoj i obrazovanje djece s poteškoćama u razvoju u inkluzivnoj školi, nakon toga elaborirali su predmet, cilj i zadatke poučavanja specijalne pedagogije i grane specijalne pedagogije. Također sve sadržaje u knjizi nastojali su uskladiti s vremenom u kojem živimo kao i budućnosti. S obzirom kako se greške u odgoju teško ispravljaju, odgajatelj često ostaje u fazi pokušaja te autori ovim udžbenikom nastoje pomoći svima koji se bave navedenom tematikom.

Na koncu knjigu toplo preporučuju studentima, pedagozima, psiholozima, socijalnim radnicima, defektolozima, profesorima razredne i predmetne nastave, svima koji se bave odgojnim radom a posebno roditeljima.